

HET HUISMERK VAN ALART DU HAMEEL

In de Catalogo van de Bossche Jeroen Bosch Tentoonstelling in 1967 heeft E. T(averne) een bijdrage geleverd over de persoon en enkele kopergravures van Alart du Hameel: nr. 90: Het Laatste oordeel en nr. 91: Christophorus. Hij noteert daarbij, dat de gravures gesigineerd zijn met „monogram en „bosche”.

Na de bijdrage van B. Dubbe „*Is Johan van den Mynnesten de „Meester van Zwolle*” in het *Bulletin van het Rijksmuseum te Amsterdam*, 18 (1970) blz. 55-65, is het ons duidelijk geworden, dat we onder het „monogram”, waarvan Taverne spreekt een *huismerk* moeten verstaan. Voor deze huismerken zie men het interessante boekje van H. W. M. J. Kits Nieuwenkamp, *Het Raadsel der huismerken*, (Amsterdam, 1955).

Zoals de Zwolse Meester zijn prenten liet vergezeld gaan van zijn initialen J(ohan) M(ynnesten) en er zijn huismerk tussenin zette (Zie nrs 480-487 bij Max Lehrs, *Kritischer Katalog. Late gothic engravings of Germany and the Netherlands*. New York, 1969), maar ook er „ZWOLL” op zette, zo deed het ook Alart du Hameel (vgl. Lehrs, nrs 488-496), als hij op zijn prenten „bosche” zette met zijn initiaal A(lart) en daaronder zijn huismerk. Soms zet hij er zijn initiaal + huismerk, maar ook HAMEEL bij (nr. 492) of zijn volledige naam Alart Du Hameel + huismerk (nr. 494).

Hierbij aansluitend noteer ik dat in het archief der Capucijnen te Den Bosch, afd. Incunabelen nr. 8 er een editie is van *Athanasius contra gentiles*, Vicenza, 1482 samengebonden met *Ubertinus de Casali, Arbor vite crucifixe Jesu*, Venetië, 1485, waarin op het schutblad voorin, het huismerk staat van P. RINCK, en in een rondje op de band voor en achter zijn initialen P. R. + huismerk. Op het prachtige schilderij van de Meester van het Bartholomaeusaltaar in het Walraf-Richartz-Museum te Keulen, ziet men ook het huismerk van Peter Rinck in een schildje. Dit tableau was te zien op de tentoonstelling „Herbst des Mittelalters” te Keulen (Katalogo, afb. 15, tekst bij nr. 34, blz. 48). Uitvoeriger kan men over deze Peter Rinck lezen in de Katalogo (nr. 22, afb. 38, blz. 88-91) van *100 Jahre Walraf-Richartz-Museum Köln 1861-1961. Kölner Maler der Spätgotik*. Keulen, 1961.
P. GERLACH O.F.M. Cap.